

PRZEPRAWIENIE (7) *sb n*

Pierwsze i drugie e jasne; -pra- (6), [-prã-]; końcowe e z tekstów nieoznaczających é oraz -é.

sg N przeprawieni(e) (4). ◇ G przeprawieniã (2). ◇ D przeprawieniu (1).

Sł stp brak, Cn s.v. przejazd, jazda przez co, Linde XVI w. s.v. przeprawić.

I. Rzeczownik od „przeprawić się”: *przedostanie się przez miejsce trudne do przebycia; traductio Mącz; traiectio, traiectus, transmissio Cn (3): Traductio, Przeprawienie/ Wyłożenie/ Omówkã/ Czãtu trawienie. Mącz 97b.*

a. Przez wodę na drugi brzeg (1): *z iechãli fie v Sędomierzã/ Krol ná iednym brzegu był Wiłły broniąc im przeprawienia/ á Tatãrowie ná drugiey ftronie byli BielKron 374v.*

b. O wojsku: przez teren opanowany przez nieprzyjaciela (1): *[Rzymianie] ofobne kthemu mieli młodzińce prędkie ná zabiegi/ ktorzy [...] máią pierwey ízukãc godnego mieyfcã dla przeprawienia/ bo fie tego wiele przygadza/ iż ná trudnym przeprawowaniu nieprzyaciel [!] zãfadkę vczyni BielSpr 7.*

II. Rzeczownik od „przeprawić” (4):

1. Ułagodzenie, zjednanie kogoś, pozyskanie łaski (3): *Conciliatio, Ziednãnie/ Przeprawienie. Mącz 62d, 320c.*

Wyrażenie: »przeprawienie gniewu« (1): Propitiatio, Ziednãnie/ Przeprawienie gniewu/ Lãskã/ Miłõściwość. Mącz 326d; [Nie tego nas tedy tu vczy náłz Miłõściwy Pan [...] żebychmy w ten czãs gdy czuiemy grzech [...] przeciwko sobie [...] ná ludzi wzglãd miec/ [...] á onych sobie ku przeprawieniu gniewu Bożego ízukãc mieli. GrzegŻarnPos 1582 593v (Linde s.v. przeprawić)].

2. [Zadośćuczynienie winy, odbycie kary: A w.k.m. mnie s tym byl odprawicz raczyl iz owy mieli bycz w wiezieniu a zwlaszcza do przeprawienia a snadz niektorzy i do wieka. CorfusDocum 1564 nr 130.

Wyrażenie: »winy przeprawienie«: Tãc tedy byłã przyczynã/ dziekowania y rãdości iego [Chrystusa]/ swiãtã náprawienie/ winy przeprawienie/ Bogã przeiednãnie WujPosŚw 1584 164 (Linde s.v. przeprawić).]

3. Poprawiny, drugi dzień obchodzenia uroczystości (1):

Wyrażenie:»przeprawienie god« (1): Repotia, dicta sunt, quando apud novum sponsum post triduum coena celebratur et potatio iteratur, repetitur, reficitur, przewaba, przeprawyeny god BartBydg 131.

Synonimy: I. przeprawa, przeprowadzenie, przeście; II.1., 2. przejednanie, zjednanie; 3. poprawiny, przewaba.

Cf PRZEPRAWIĆ, PRZEPRAWIĆ SIĘ